

Wintertarwerassen Noordelijke klei

KW 0108

Door: ing.H.W.G.Floot, ing.A.Venhuizen

Inleiding

Naast het Oldambt waar wintertarwe het belangrijkste gewas is, is de teelt op de Noordelijke kleigrond toch ook van groot belang.

Daarom is door proefboerderij Kollumerwaard samen met ACM een rassenvergelijking opgezet met naast de Nederlandse rassen enkele buitenlandse rassen; dit om inzicht te krijgen in de mogelijkheden van deze rassen onder onze omstandigheden.

Algemene proefveldgegevens

---

zaaidatum	20 december 2000
voorvrucht	suikerbieten
grondanalyse	pH-KCl 7.5; CaCO ₃ 9.3; org. stof 3.1; lutum 20; afslib. 27-34%; Pw-getal 26; K-getal 28; K-HCl 26
N-min 0-100 cm	68 kg N
bemesting	21 maart 80 kg/ha N 23 mei 80 kg/ha N
groeiregulatie	8 mei 0,5 l/ha CCC + 0,25 Moddus 30 mei 0,7 l/ha CCC
onkruidbestrijding	21 mei 1 l/ha Verigal D + 0,75 l/ha starane + 20 g Ally 30 mei 0,2 l/ha Topic + 1 liconol
ziektenbestrijding	11 mei 1 l/ha OpusTeam 5 juni 1 l/ha OpusTeam 25 juni 1 l/ha Allegro
oogstdatum	25 augustus

Aanleg en uitvoering

Op 20 december zijn de rassen gezaaid. Hierbij is uitgegaan van 325 zaden/m². Op basis van dkg en kiemkracht wordt de zaaizaadhoeveelheid bepaald. Deze lag tussen de 173 (dkg 46) en 226 (dkg 60) kg/ha.

Ondanks de late zaai onder minder optimale omstandigheden en de late opkomst (eind februari) ontwikkelde zich een mooi egaal gewas. Alleen het ras Virtuose had wat opkomst problemen.

Op 6 maart waren de vroege rassen geheel opgekomen en de late rassen voor 30-40%

Op 9 april is een standcijfer gegeven.

Hoewel er weinig ziekten voorkwamen zijn toch de nodige bespuitingen uitgevoerd.

Op 3 juli is het aantal aren/m² bepaald.

7 augustus is de lengte gemeten.

De proef is op 25 augustus onder goede omstandigheden geoogst.

Resultaten

Voor de Kollumerwaard zijn in tabel 1 de waarnemingen en de zaadopbrengst in kg/ha en relatief vermeld. Tevens zijn de relatieve opbrengsten van het ACM toetsingsveld in Uithuizermeeden vermeld. De opbrengst was goed en varieerde tussen de rassen van 10,6 tot 12,9 ton/ha met een gemiddelde van 11,6 ton/ha. In tabel 2 worden het duizendkorrelgewicht, hectolitergewicht, het eiwitpercentage en valgetal weergegeven.

Tabel 1: Opkomst, stand, vroegheid aar, aantal aren/m², lengte, zaadopbrengst in kg/ha en relatief op de Kollumerwaard en relatief ACM toetsingsveld Uithuizermeeden

ras	opk	stand	vroeg	aren	lengte	opbrengst	rel	Uithuizer.
Bill	4.7	8.0	6.3	683	68	11386	98	-
Bristol	7.3	8.0	7.3	660	68	12973	111	100
Chatelet	4.7	7.7	9.0	653	72	12262	105	102
Claire	6.7	7.3	7.0	650	70	11369	98	105
Drifter	5.0	8.0	6.7	570	83	12958	111	97
Farandole	8.3	8.0	10	697	63	11584	100	101
Kampa	5.0	7.0	5.3	690	75	11177	96	99
Milestone	6.0	7.7	5.7	637	72	11700	101	-
Napier	6.7	8.0	6.7	573	62	11159	96	100
Residence	3.3	6.0	6.3	723	77	11403	98	99
Ritmo	4.7	7.3	5.3	670	77	12050	104	102
Romanus	4.3	6.7	6.0	537	82	11762	101	-
Savannah	6.3	7.7	7.3	607	73	12170	105	97
Tremie	9.0	9.0	10	653	67	12036	103	104
Virtuose	3.0	5.0	9.0	460	58	9521	(82)	96
Vivant	4.0	6.0	6.3	523	77	11659	100	100
Wolburn	7.3	8.0	6.0	720	67	10640	91	98
lsd	1	0.6	0.7	125	5	423	-	-
proefgemiddelde							100%= 11636	12034 kg/ha

Tabel 2: Duizendkorrelgewicht, hectolitergewicht, het eiwitpercentage en valgetal; KW

ras	dkg	hl	zeleny	eiwit	valgetal
Bill	45.5	74	35.6	13.0	219
Bristol	43.5	76	36.1	12.4	194
Chatelet	48.8	71	32.8	11.8	167
Claire	40.5	73	34.4	12.4	176
Drifter	48.8	76	41.6	12.7	249
Farandole	46.8	71	52.3	14.2	87
Kampa	48.0	77	36.8	12.5	127
Milestone	42.2	71	40.7	12.5	244
Napier	45.8	69	30.9	12.2	123
Residence	43.7	76	43.8	12.9	188
Ritmo	43.8	71	30.7	12.4	236
Romanus	53.3	76	40.0	12.6	188
Savannah	46.0	73	36.0	11.9	196
Tremie	46.0	70	39.4	12.5	98
Virtuose	45.7	72	47.4	14.2	98
Vivant	44.3	72	29.2	12.0	215
Wolburn	38.2	70	30.2	12.2	166
lsd	2.0	1.0	2.8	0.3	44.9

Bespreking resultaten

Bij de opkomst op 6 maart waren er al duidelijke verschillen. Tremie en Farandole waren het snelst. Dit bleef zo tot bij het in de aar komen.

Op 3 juli is het aantal aren/m² bepaald. Gemiddeld kwam dit op 630 aren/m².

De groeiregulatie bespuitingen hebben vrij sterk gewerkt, zodat een redelijk kort gewas ontstond. De gemiddelde lengte was 71 cm (Virtuose 58 cm tot Drifter 83 cm).

Er stond een mooi regelmatig gewas, behalve Virtuose die zaaizaad problemen had.

Zowel in de kwantitatieve gegevens als in de kwalitatieve gegevens komen significante verschillen voor.

Drifter en Bristol hebben dit jaar de hoogste opbrengst gegeven.

Kampa gaf het hoogste hectolitergewicht van 77. Het dkg was met gemiddeld 45 lager dan in 2000. De laagste was Wolburn (38.2) terwijl de hoogste Romanus (53.3) was.

Het eiwitgehalte was gemiddeld 12.6 en er was weinig variatie tussen de rassen, alleen Farandole was significant hoger, maar dit ras had een heel slecht valgetal.

De minimumnorm voor baktarwe is >12% en dat werd wel bereikt.

Het valgetal is een maat of er schot voorkomt in een partij. Schotvrije tarwe heeft een valgetal boven 220. Vooral de vroege rassen (Farandole, Virtuose en Tremie) zitten hier ver beneden.